

Organizace předškolního vzdělávání v České republice

Sedláčková Hana 2016/2017

Obsah:

1. Typy mateřských škol
2. Školský zákon
3. Další zákony
4. Prováděcí předpisy - vyhlášky
5. RVP PV a tvorba ŠVP PV

Typy mateřských škol:

1. Veřejné (státní) – zřizovatelem je obec, svazek obcí, kraj MŠMT
2. Církevní – zřizovatelem jsou registrované církve a náboženské společnosti
3. Soukromé – zřizovatelem jsou ostatní právnické osoby nebo fyzické osoby
4. Tzv. Firemní školky
5. Lesní školky
6. Přípravné třídy

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- Zásady a cíle vzdělávání
- Vzdělávací programy
- Vzdělávání dětí se SVP a mimořádně nadaných
- Organizace jednotlivých druhů vzdělávání a školských služeb
- Hmotné zabezpečení a úplatu
- Školská právnická osoba
- Školský rejstřík
- Financování škol a školských zařízení ze SR
- Ředitel a školská rada
- Ministerstva a Česká školní inspekce
- Působnost územních samosprávných celků ve školství (obec a kraj)

Školský zákon

Předškolní vzdělávání

- § 33 cíle předškolního vzdělávání
- § 34 školského zákona - základní pravidla organizace předškolního vzdělávání
- § 35 školského zákona - možnosti ukončení předškolního vzdělávání

33 Cíle předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Školský zákon

Povinná dokumentace - § 28

- ❑ rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku a o jeho změnách a doklady uvedené v 147,
- ❑ evidenci dětí, žáků nebo studentů (dále jen "školní matrika"),
- ❑ doklady o přijímání dětí, žáků, studentů a uchazečů ke vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování,
- ❑ vzdělávací programy podle 4 až 6,
- ❑ výroční zprávy o činnosti školy,
- ❑ třídní knihu, která obsahuje průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu,
- ❑ školní řád nebo vnitřní řád, rozvrh vyučovacích hodin,
- ❑ záznamy z pedagogických rad,
- ❑ knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků a studentů, popřípadě lékařské posudky,
- ❑ protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy,
- ❑ personální a mzdovou dokumentaci, hospodářskou dokumentaci a účetní evidenci a další dokumentaci stanovenou zvláštními právními předpisy.¹

Některé další související právní předpisy

ZÁKONY:

- **Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících**
- **104/1991 Sb. Úmluva o právech dítěte**
- **Zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů**
- **Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví**
- **Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví**
- **Zákon 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě**

Některé související prováděcí právní předpisy:

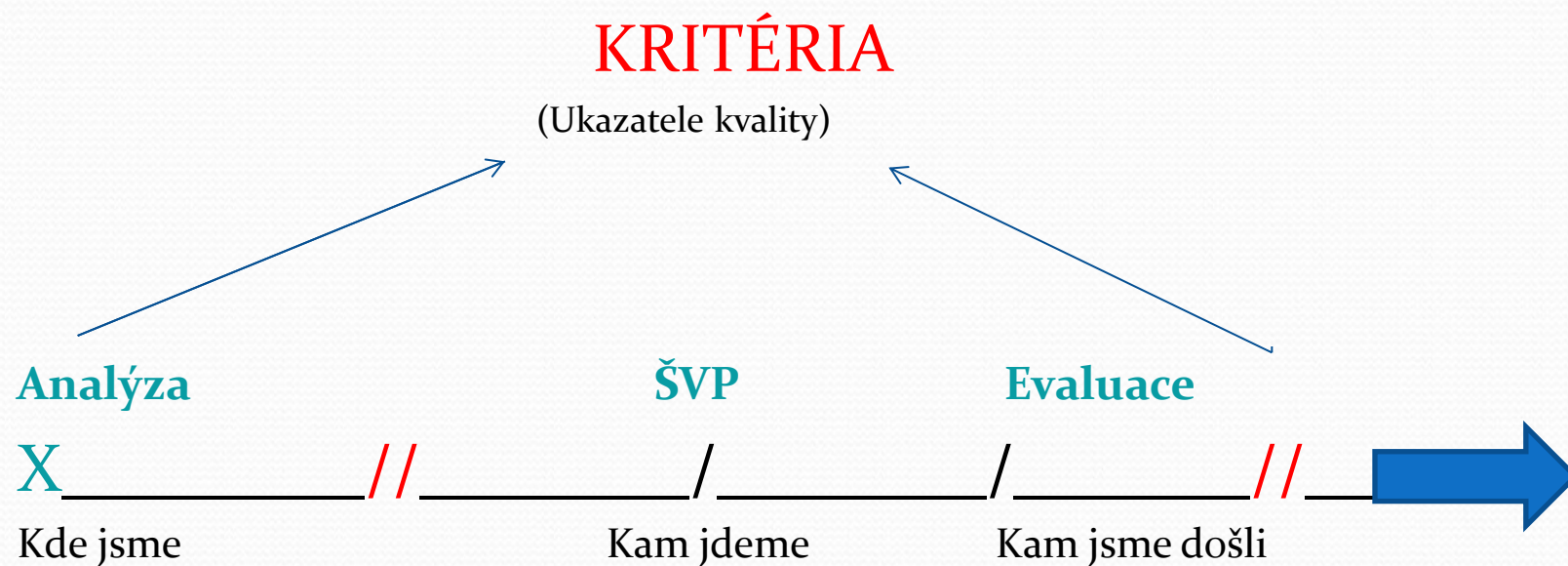
- **Vyhláška č. 14/2005 Sb.**, o předškolním vzdělávání
- **Vyhláška č. 27/2016yypy Sb.**, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně
- **Vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- **Vyhláška č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- **64/2005 Sb.** o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- **Nařízení vlády** o stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti
- **Vyhláška č. 263/207 Sb.**, pracovní řád
- **Vyhláška č. 410/2005 Sb.**, o hygienických požadavcích na prostory a provoz...
- **Vyhláška č. 107/2005 Sb.**, o školním stravování
- **Vyhláška č. 364/2005 Sb.**, o vedení dokumentace škol

Tvorba ŠVP PV

Pro analýzu ŠVP PV platí pouze hodnocení, zda je nebo není v souladu s platným RVP PV (vydán v roce 2004) - § 5, odst. 1 školského zákona.

- +** = ano, je plně v souladu, obsahuje vše, co RVP PV požaduje, je jasný, přehledný a srozumitelný.
- = některá část daná RVP PV zcela chybí (je vynechána), není úplná, je chaotický, nesrozumitelný.

Analýza

Zpracování ŠVP PV

Písemný dokument by měl být:

- ❖ **spíše stručný** – asi 20 stran (Je možno do něho nahlížet, pořizovat opisy, výpisy či kopie ,větší detaily a podrobnosti metodické a pracovní povahy do ŠVP PV proto nepatří)
- ❖ **jasný** – sjednocená terminologie odpovídající platným školským dokumentům, bez zbytečného užívání odborných termínů
- ❖ **přehledný** – členění, výrazné nadpisy, logická návaznost jednotlivých částí (pomáhá uvedení obsahu)

Zpracování ŠVP PV

Písemné zpracování ŠVP PV:

Celkový rozsah ŠVP PV není stanoven. Pro vnitřní potřebu školy může obsahovat interní přílohu, resp. různé přílohy. Ty mohou blíže specifikovat ŠVP PV či dokládat v něm uvedené skutečnosti či informace (např. prováděcí předpisy, jmenovité údaje či pokyny nebo jiné informace interní, metodické či ryze pracovní povahy), které nejsou určeny ke zveřejnění, ale které jsou důležité pro práci školy či pedagogů, popř. pro další zájemce.

ŠVP PV by měl být společným východiskem pro práci pedagogů v rámci jednotlivých tříd. Na jeho základě a v souladu s ním by si měl pedagog připravovat svůj plán - třídní vzdělávací program (TVP) tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu práce pedagoga.

(Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, VÚP Praha)

Okruhy informací které musí ŠVP PV obsahovat

RVP PV – 10. kapitola

- identifikační údaje o mateřské škole
- obecná charakteristika školy
- podmínky vzdělávání
- organizace vzdělávání
- anotace vzdělávacího programu
- vzdělávací obsah
- evaluační systém

Okruhy informací v ŠVP PV

Identifikační údaje o škole

V ŠVP PV je třeba uvést údaje, které se týkají sídla školy, popř. jejího názvu, zřizovatele školy, ředitele, zpracovatele (zpracovatelů) ŠVP PV, popř. vyjadřují další významné okolnosti, např. název programu (který školu určitým způsobem charakterizuje; může být stálý, nebo může být obměňován).

Ukázka

- **Název školy:** Mateřská škola, Blansko, **adresa**
  - **Zřizovatel školy:** Město Blansko, se sídlem **adresa** IČO: .....
  - **Ředitelka školy:** **jméno a příjmení**, bydliště
  - **Zpracovatelé vzdělávacího programu:** kolektiv pedagogických pracovníků MŠ, Blansko, **adresa**.
  - **Název vzdělávacího programu:** **„MÁM RÁD TEBE, SEBE, VÁS A VŠECHNO KOLEM NÁS“**
  - Program je zpracován pro školní roky 2010/2011 , 2011/2012 a 2012/2013. Č.j. 114 /2004 .
  - S pedagogickou radou byl projednán dne 28. srpna 2010
  - Se zřizovatelem byl projednán byl 5. září 2010.
- Obsahuje 20 stran veřejné část + neveřejné přílohy.

Okruhy informací v ŠVP PV

Obecná charakteristika školy

Vypovídá o velikosti školy, resp. o počtu tříd, o lokalitě školy, charakteru budovy a okolí, popř. historii školy apod.

Ukázka

Velikost školy, počet tříd

- Mateřská škola je účelově postavená jednopatrová budova. Provoz školy byl zahájen .....
- Ve škole jsou tři věkově smíšené třídy stejné velikosti. V přízemí je umístěna třída Sluníček, v 1. patře třída Hvězdiček a Koťátek. Každá třída má vlastní osobitý charakter vybavení a barevného ladění. Výrazným znakem školy je uspořádání prostředí do tvořivých dílniček a barevné ladění. Plocha každé třídy je 140 m². U každé třídy je sklad lehátek, lehátka se v určeném čase připravují do herny, kde je dětem umožněn odpolední odpočinek. Každá třída má své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu), šatnu dětí a přípravnu stravy, která slouží k vydávání pokrmů a mytí použitého nádobí.
- Strava se připravuje v prostorné školní kuchyni...atd.

Ukázka

Charakter budovy, okolí školy

- Mateřská škola je panelová, typ vila-domu. Vstupy do budovy pro děti a rodiče jsou výtvarně řešeny v souladu s koncepcí školy tak, aby navozovaly pocit útulnosti, bezpečí a motivovaly ke vstupu do tříd.
- U budovy je velká terasa zastíněná pergolou. Technický stav budovy je dobrý, kvalita je stále sledována, opravy, modernizace a technické zhodnocení průběžně realizovány.
- Součástí školy je školní zahrada, která je celá oplocená. V jejím prostoru je brouzdaliště a vodní fontána. Budována je v rámci Projektu pohádková zahrada od roku 1997 . Je tvořena několika námětovými, výtvarně pojatými hřišti a pískovišti: Loď s pirátem, Zoo s drakem, šnekem, vláčkem, Stavba s domečkem, jeřábem, přesýpacím stolem. Pohybové aktivity dětí podporuje dopravní hřiště, víceúčelové hřiště pro sport s umělým povrchem, brankami, košem pro košíkovou.
- Škola je umístěna v klidné části sídliště, s dobrou dopravní dostupností. Okolí školy má svoji historickou, kulturní, současnou i environmentální hodnotu. Poblíž se nachází několik významných kulturních památek. Nejvýznamnější je kostel svatého ....., zámek s rozsáhlým parkem, objekt kaple, který je zařazen do kulturních památek Ministerstva kultury.

Okruhy informací v ŠVP PV

Podmínky vzdělávání

Popis podmínek se týká věcného vybavení, životosprávy, psychosociálních podmínek, organizačního chodu a řízení mateřské školy, personálního zajištění i spoluúčasti rodičů; je zpracován se zřetelem k těm podmínkám, které je třeba v rámci zajištění zdraví a bezpečnosti dětí a efektivního vzdělávání zachovat, **upravit, zlepšit či vytvořit.**

UKÁZKA

Věcné podmínky

Jednopodlažní mateřská škola byla postavena v okrajové městské čtvrti. Je obklopena krásnou, dobře vybavenou zahradou s členitým povrchem, vzrostlou zelení a brouzdalištěm. Vnitřní prostory nejsou velké, ale uspořádání tříd, tvoří vzájemně propojené prostředí. V suterénu školy máme lehárnu pro nejmenší. Vybavení školy nábytkem, hračkami a pomůckami je moderní, jen v některých oblastech je nutné stálé obnovování a dokupování. Všechny prostory školy jsou čisté, světlé a vytápěné. Stravování je organizované ve třídách nebo v jídelně.

Dále chceme:

- Doplnit vybavení o logické hry, didaktické pomůcky, pokusnictví.
- Doplnit vybavení nábytku – židličky, knihy, skříňky.
- Naučit děti hrát si ve zvoleném prostoru, neroztahovat hračky po třídě.
- Vybavit zahradu pro práce u stolečku, případně stolování.

Ukázka

Životospráva :

Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, pitný režim je zajištěn podáváním mírně slazených čajů, multivitaminových nápojů a vody, děti si je mohou samy nalévat. Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly (3 hodiny), děti nejsou do jídla nuceny, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Režim dne je pravidelný, umožňuje však organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Děti jsou při příznivém počasí každodenně 2h venku, mají možnost vycházet v případě pěkného počasí ze třídy na venkovní terasy, činnosti venku se přizpůsobují kvalitě ovzduší a počasí. Děti mají dostatek pohybu i v interiéru MŠ, kde je využíván prostor u hlavního vchodu do starší části MŠ k pohybovým aktivitám u kuličkového bazénu, žebřin a cvičebních prvků ve třídách. Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku.

- děti zapomínají dodržovat pitný režim

CÍLE:

- povedeme dále děti k lepšímu osvojení si pravidla pití bez připomínání,
- budeme provádět pravidelnou kontrolu spotřebního koše .

Ukázka

Psychosociální podmínky:

Usilujeme o to, aby děti i dospělí se v prostředí MŠ cítili dobře, spokojeně, nově příchozí děti mají možnost postupné adaptace na nové prostředí a situace, **snažíme** se zohledňovat individuální požadavky rodičů- v tomto období mohou být přítomni v MŠ. Všechny děti mají v mateřské škole rovnocenné postavení – stejná práva a povinnosti. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z vnitřního řádu školy. **Usilujeme** o to, aby třída pro ně byla kamarádkým prostředím, kde jsou rady. V dětech se **snažíme** rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, pomoc, ohleduplnost, zdvořilost, nepoužíváme negativní komentáře, nespěcháme, nestresujeme, podporujeme děti pracovat samostatně i ve skupince – volíme formu nabídky, která počítá s aktivní spoluúčastí dítěte. Nechceme s dětmi manipulovat. **Snažíme** se o nenásilnou formu komunikace s dítětem, která navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce mezi dítětem a dospělým. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám, tématicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná, **snažíme** se, aby děti dostávaly jasné a srozumitelné pokyny.

Děti jsou dostatečně dlouho venku (s ohledem na počasí, ovzduší), respektujeme potřebu spánku a odpočinku dětí, vycházíme z věkových a indiv.zvláštností, děti odpočívají po dobu četby či poslechu pohádky, –nespavým dětem je nabídnuta klidná činnost ve třídě.

Záměry: zamýšlet se nad vhodnými způsoby ped.vedení, nad formou nabídky činností, využívat zpětné vazby

Ukázka

Personální podmínky

Chod mateřské školy a školní jídelny zajišťuje celkem 13 zaměstnanců. Někteří z nich pracují na zkrácený úvazek.

Pedagogický sbor tvoří 6 učitelek včetně ředitelky školy (z toho 2 na zkrácený úvazek) a 1 asistent pedagoga (rovněž na zkrácený úvazek).

Provoz mateřské školy zajišťuje školnice a uklízečka, která má na starosti i vydávání obědů v jedné třídě.

Ve školní jídelně, která zajišťuje školní stravování i pro základní školu, pracují 3 kuchařky a vedoucí stravování. Rovněž někteří provozní zaměstnanci pracují na zkrácený úvazek.

Pedagogický sbor je v současné době kvalifikovaný pouze z malé části. Kvalifikaci v oboru předškolní pedagogiky splňuje pouze ředitelka školy a jedna učitelka (v současné době na MD), jedna učitelka si ji doplňuje studiem.

Všechny pedagogické pracovnice se průběžně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání a samostud. Služby pedagogů jsou zajišťovány tak, aby byla dětem zajištěna optimální péče.

Pro zajišťování specializovaných služeb spolupracujeme s odborníky (PPP, SPC, logopedie...).

Na co se zaměříme (co chceme zlepšit):

- postupně zabezpečit plně kvalifikovaný pedagogický sbor
- zajistit kvalifikaci pro odbornou speciální péči
- věnovat více péče účasti pedagogů na akreditovaných vzdělávacích programech podle potřeb školy a závěrů z kontrol a hospitací.

Ukázka

Organizace

Režim dne je pružný, reaguje na individuální potřeby a možnosti dětí, na aktuální potřeby, děti nacházejí v MŠ potřebné zázemí, klid a bezpečí, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, hru mohou dokončit později.

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, Pro soukromí dětí máme klidný koutek v každé třídě. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Spojování tříd je minimální, počty dětí ve třídě nepřekročí hranici 25 dětí

- ne všechny aktivity jsou organizovány tak aby podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování
- plánování činností je třeba změnit, nevychází vždy z přání a potřeb dětí protože jsme byli svázáni daným tématem pro celou MŠ stejným
- řízené pohybové aktivity jsou zařazovány, ne však pravidelně

CÍLE:

Zařazovat pravidelně pohybové chvíle s různým zaměřením (relaxační, pohybové, taneční), více dětí podněcovat k vlastní aktivitě, plánovat společně s dětmi činnosti, více experimentovat (využívat literaturu).

Plánování činností provádět podle Školního vzdělávacího plánu, tvorbou třídních vzdělávacích plánů, které se v průběhu roku musí dotknout všech kompetencí a dílčích cílů ale jejichž téma si volí učitelky podle prožitku a aktuální situace ve třídě.

Ukázka

Řízení

Daří se nám:

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- je vytvořen funkční informační systém školy
- při vedení zaměstnanců je vytvořena důvěra a tolerance
- ředitelka vhodně hodnotí práci podřízených, nezapomíná na vhodnou motivaci, podporuje spolupráci
- plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu
- MŠ dobře spolupracuje se zřizovatelem, odborníky ze SPC Veslařská Brno, SPC Štolcova Brno, PPP Vyškov, DDM Slavkov, základními školami a ISS

Chceme zkvalitnit :

- důsledně posilovat pozitivní vzájemnou spolupráci
- v rámci stanovených kompetencí zapojit zaměstnance do řízení školy
- při pravidelných poradách vést diskusi o názorech a nápadech vedoucí ke zlepšení práce a zlepšování kvality výchovy a vzdělávání v naší MŠ
- motivovat všechny zaměstnance k maximálnímu osobnímu výkonu, využít všech momentů v každodenních událostech

UKÁZKA

Spoluúčast rodičů

Mateřská škola považuje rodiče za svoje partnery a umožňuje jim podílet se na práci MŠ a tím na vzdělávání jejich dětí.

Mateřská škola nabízí rodičům: informační schůzky před nástupem dítěte do MŠ, adaptační program podle potřeb dítěte, konzultační schůzky, možnost vstupu do tříd a účasti na vzdělávání dítěte, účast na akcích školy (jsou v tomto programu zmiňovány).

Pravidla pro účast rodičů na vzdělávání jejich dětí jsou upravena v organizačním řádu školy, se kterým je každý rodič seznámen.

Při mateřské škole pracuje sdružení rodičů (má formu občanského sdružení), které pomáhá MŠ především s organizačním zajištěním nejrůznějších akcí.

Na co se zaměříme (co chceme zlepšit):

- rozšířit poradenské služby o nabídku vhodné literatury
- rozšířit možnosti vzájemné komunikace (ankety, dotazníky)

Okruhy informací v ŠVP PV

Organizace vzdělávání

ŠVP PV by měl informovat o vnitřním uspořádání školy a jednotlivých tříd (podle jakých kritérií jsou děti přijímány do mateřské školy a zařazovány do jednotlivých tříd, jaká je bližší charakteristika tříd (např. z hlediska počtu dětí, jejich věku a potřeb, z hlediska uplatňovaných metod a forem práce, zaměření třídy apod.).

Ukázka

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

- mateřská škola má tři třídy, které jsou pojmenovány podle barevných pastelky(červená, modrá a žlutá pastelka)
- jedna třída (modrá pastelka)je rozdělena na dvě menší třídy- logopedické
- třídy jsou věkově heterogenní – ve dvou jsou zařazeny děti ve věku od 3 do 7 let v přiměřeném stejném počtu. (do 25 dětí na třídu).
- ve dvou menších třídách-logopedických jsou zařazeny děti ve věku od 4 do 7 roků. Tyto dvě třídy se zaměřují na děti se specifickými poruchami – vadami řeči.Je tu zařazeno 12 dětí.
- máme integraci jednoho dítěte, jde o DS, spolupracujeme s SPC Blansko
- děti jsou přijímány podle těchto kritérií (předškolní věk, trvalé bydliště ,
- děti jsou zařazovány do jednotlivých tříd podle přání rodičů

4.2.Charakteristika jednotlivých tříd

- charakteristika jednotlivých tříd se neliší, všechny třídy jsou zaměřeny podle vymezení školního vzdělávacího programu: Hrajeme si celý rok
- ve třídách pro děti se specifickými vadami – vadami řeči jsou ještě zpracovány pro každé dítě individuální vzdělávací plán na celý rok , a potom na dva měsíce, na základě doporučení SPC Brno

Okruhy informací v ŠVP PV

Charakteristika vzdělávacího programu

Týká se především představení programu; popisuje a objasňuje, jaké **vzdělávací cíle** a **záměry** si škola stanovuje, jaké přístupy, **formy a metody práce** uplatňuje, z jakých hlavních myšlenek program vychází a jakým způsobem je naplňuje, popř. ke kterému zveřejněnému modelu či programu se hlásí, jaká je profilace školy apod.

Vize je pozitivní zobrazení budoucnosti organizace, které je vytvořené na základě uznávaných hodnot a idejí, ze kterých se vyvozují cíle a plány činnosti.

- Je inspirací
- Je základním kamenem pro rozhodování

Umožňuje všem uvnitř i vně školy najít společné body, které vedou ke zlepšení kvality

Ukázka

- Naše škola se stane místem, kam bude každé dítě rádo chodit, kde získá základní znalosti a kde se rodiče a jiní členové komunity budou moci zapojit do vzdělávacích programů vedoucích k rozvoji jejich dětí.
- Náš vzdělávací program a výuka budou odrážet potřeby a zájmy všech dětí a budou provázeny vysokým očekáváním výsledků a realizovány s velkým zaujetím.
- Na naši školu budou všichni učitelé a žáci pyšní a rodiče a ostatní členové komunity ji budou pravidelně navštěvovat a podporovat.

Ukázka

Jakou školu chceme

- *♥ Chceme, aby naše mateřská škola byla bezpečným místem pro každé dítě bez ohledu na jeho schopnosti, vlastnosti, zdravotní stav, rodinné zázemí, barvu pleti či národnost.*
- *♥ Chceme, aby byla místem pro radostnou hru, získávání nových zkušeností, navazování prvních přátelství, objevování svých možností a prohlubování dovedností, zdrojem inspirace pro chuť rozvíjet sebe sama.*
- *♥ Chceme, aby získávání nových poznatků bylo pro děti dobrodružným procesem, který v dětech probudí touhu vědět o okolním světě stále více a potřebu vyvíjet vlastní iniciativu.*

Ukázka

Při výběru pedagogických metod respektujeme principy mozkově kompatibilního učení: **nepřítomnost ohrožení, smysluplný obsah, možnost výběru, přiměřený čas, obohacené prostředí, spolupráce, okamžitá zpětná vazba, dokonalé zvládnutí.**

Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností. Využíváme zejména:

Prožitkové učení – znaky:

- ❖ spontaneita
- ❖ objevnost
- ❖ komunikativnost
- ❖ prostor pro aktivitu a tvořivost
- ❖ celostnost

Ukázka

Efektivní komunikaci:

- ❖ projevovat empatii;
- ❖ popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný - hodný);
- ❖ vyjadřovat své pocity (Já – výroky);
- ❖ vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“;
- ❖ využívat pozitivní komunikaci (nepoužívat zápory);
- ❖ nechávat dětem pocítit přirozené následky;
- ❖ dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet více děti než učitelku);
- ❖ podporovat samostatnost dětí možností výběru a vrácením otázek.

Ukázka

Dlouhodobé záměry rozvoje

Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní, aby mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život ve zdraví na demokratických principech.

Snažíme se, aby bylo předškolní vzdělávání prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti, ve kterých si klademe tyto cíle:

- **Biologická** – dítě zná svoje tělo a využívá je dle svých možností k dalšímu vývoji motoriky a samostatně vykonává běžné denní potřeby.
- **Psychická** – dítě si uvědomuje svoji identitu, umí vyjádřit své pocity a přání, přiměřeně řeší problémy a důvěřuje si. Je schopno se na určitou dobu soustředit.
- **Interpersonální** – dítě navazuje kamarádské vztahy, je schopno komunikovat bez zábrán, srozumitelně, umí naslouchat. Dokáže přijmout autoritu cizí osoby.
- **Socio-kulturní** – dítě respektuje pravidla, orientuje se v nejbližším okolí, chápe různé sociální role.
- **Enviromentální** – dítě vnímá různorodost světa a zaujímá k němu kladný postoj.

Okruhy informací v ŠVP PV

Vzdělávací obsah

Podstatnou součástí každého ŠVP PV je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do ucelených částí - **integrovaných bloků**.

- Bloky je možno co do počtu, rozsahu i obsahu pojmout a zpracovat v ŠVP PV různě, a to v závislosti na způsobu práce MŠ.
- Bloky mohou být společné pro celou školu, nebo se mohou v rámci jednotlivých tříd lišit.
- Uvést v ŠVP PV **pouhé názvy bloků**, resp. jejich výčet, zpravidla **nepostačí**, je třeba stručně charakterizovat hlavní smysl (cíl, záměr) bloků a přiblížit jejich obsah (okruhy činností praktických i intelektových, popř. hlavní výstupy) aby bylo zřejmé, jak se bude s nimi dále pracovat.

Okruhy informací v ŠVP PV

Vzdělávací obsah

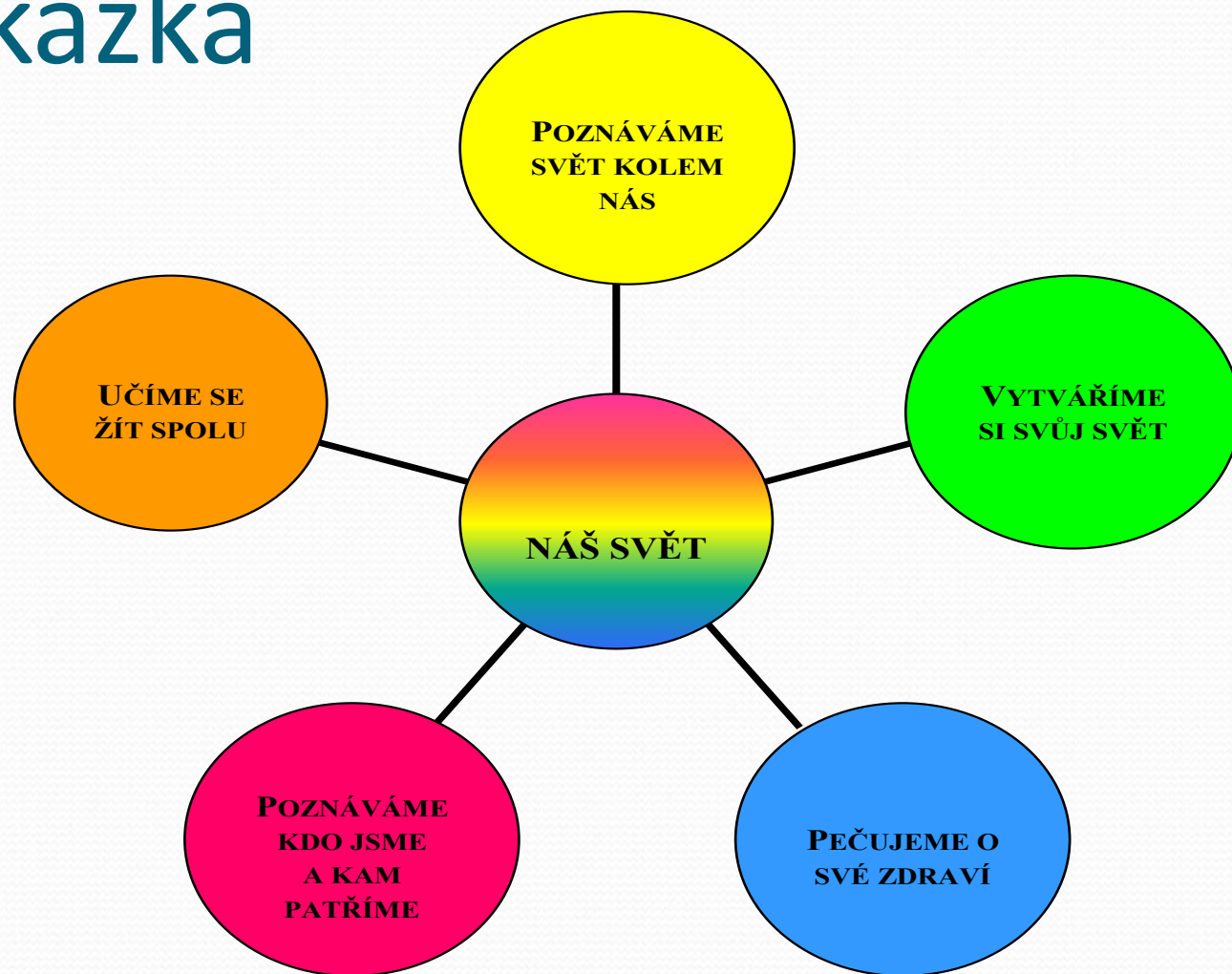
- Obsah bloků může být v ŠVP PV zpracován jen velmi obecně, s tím, že bloky budou konkretizovány až na úrovni třídní; pokud to v rámci školy vyhovuje, mohou být i propracovanější, avšak vždy jen do té míry, **aby příliš nesvazovaly pedagogy** a neomezovaly je v tom, jaké konkrétní činnosti dětem ve své třídě v rámci bloku nabídnou.
- Integrované bloky mohou být doplněny různými dílčími projekty (programy), které škola uvádí a rozpracovává v ŠVP PV a zařazuje je do plánu v rámci tříd; takové programy mohou být realizovány v rámci některé třídy, nebo mohou sdružovat děti z různých tříd .
- Pokud MŠ nabízí další služby, které probíhají mimo pravidelnou provozní dobu zařízení, mimo pracovní dobu pedagogů a které jsou realizovány za úplatu (např. různé kroužky pro děti, příležitostná večerní či víkendová péče o děti), jedná se o aktivity (služby) „nadstandardní“, které nejsou součástí ŠVP PV a **nemohou být uplatňovány na úkor jeho rozsahu a kvality.**

Ukázka

Integrované bloky ŠVP - zahrnují vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu IB, okruhy činností a očekávané výstupy:

- Náš vzdělávací obsah je strukturovaný přehled učiva v integrovaných blocích (IB), který jasně formuluje vzdělávací přínos pro děti a který **je východiskem pro přípravu a realizaci třídních vzdělávacích programů (TVP)**
- Obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvoj dětské osobnosti;
- IB jsou otevřené, průběžně dotvářené;
- Východiskem pro uspořádání učiva v TVP jsou zájmy, možnosti a potřeby dítěte;
- Témata v TVP bezprostředně souvisí s životem dítěte, chceme, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností;
- Tematické okruhy jsou charakterizovány v tom smyslu, čím přispívají a pomáhají ke vzdělávacím cílům.

Ukázka

Ukázka

- **3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných**
- -rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.
- -při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.
- -vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte (k učení i ke komunikaci) i dítěte integrovaného
- -pomoci dětem ,aby dosáhly co největší samostatnosti
- -je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče
- -je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte
- -je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga
- -vzdělávací prostředí je klidné a pro dítě podnětné
- -je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu
- -jsou využívány vhodné kompenzační – technické a didaktické pomůcky
- -pokud se vyskytnou děti mimořádně nadané je třeba rozvíjet a podporovat jejich mimořádné dovednosti, organizovat a zajišťovat vše tak, aby výchova nebyla jednostranná.

Okruhy informací v ŠVP PV

Evaluační systém

- V ŠVP PV je třeba popsat systém evaluace a hodnocení v rámci mateřské školy, který by měl obsahovat **předměty** evaluace (co se bude sledovat), **prostředky** (metody a techniky), **časový** plán, **odpovědnost** pedagogů, popř. další pravidla.

Ukázka

- **Evaluace = systematický, plánovitý a cíleně řízený proces hodnocení a posuzování sledovaných jevů, s cílem jejich dalšího rozvoje.**

OBLASTI VNITŘNÍ EVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ, ZODPOVĚDNOST A NÁSTROJE HODNOCENÍ
HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

- ✓ 1X ROČNĚ VYHODNOCUJÍ UČITELKY, JAK SE DAŘÍ NAPLŇOVAT CÍLE KTERÉ JSME SI STANOVILI PRO ŠKOLNÍ ROK
- ✓ PRŮBĚŽNĚ KONTROLNÍ ČINNOST ŘEDITELKY ŠKOLY
- ✓ V PŘÍSLUŠNÝCH TABULKÁCH NÁSTROJE INDI, HODNOTÍ PODMÍNKY VŠICHNI ZAMĚSTNANCI, JEDNOU ZA DVA ROKY

HODNOCENÍ VZDĚLÁVACÍCH PROCESŮ

- ✓ DENNÍ SEBEREFLEXE PEDAGOGŮ, ZAMYŠLENÍ NAD ÚČINNOSTÍ POUŽITÝCH METOD A FOREM PRÁCE
- ✓ 1X ROČNĚ PÍSEMNÉ SEBEHODNOCENÍ PEDAGOGŮ SMĚREM KE KRITÉRIÍM STANOVENÝM V ROČNÍM PLÁNU (PROŽITKOVÉ UČENÍ, KOMUNIKACE, PLÁNOVÁNÍ, DIAGNOSTIKA)
- ✓ HOSPITACE ŘEDITELKY ŠKOLY, PRŮBĚŽNĚ PODLE OKRUHŮ STANOVENÝCH V ROČNÍM PLÁNU

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

- ✓ VEDENÍ PORTFOLIA DÍTĚTE, ZAKLÁDÁNÍ PRACÍ DÍTĚTE (PRACOVNÍ LISTY, DIAGNOSTICKY VÝZNAMNÉ KRESBY) OZNAČENÝCH DATEM VZNIKU, PŘÍPADNĚ KOMENTÁŘEM UČITELKY
- ✓ PRŮBĚŽNĚ SLEDOVÁNÍ VÝVOJE DĚTÍ NA ZÁKLADĚ ZÁMĚRNÉHO POZOROVÁNÍ UČITELKOU, V SOUVISLOSTI S REALIZOVANOU TEMATICKOU ČÁSTÍ, NEJMÉNĚ 1X MĚSÍČNĚ PÍSEMNÝ ZÁZNAM
- ✓ VYHODNOCENÍ ÚROVNĚ ŠKOLNÍ ZRALOSTI U PŘEDŠKOLÁKŮ (DO LEDNA), PROJEDNÁNÍ S RODIČI, PŘÍPADNÝ NÁVRH NA ODKLAD ŠKOLNÍ DOCHÁZKY
- ✓ 1X ROČNĚ HODNOTÍ UČITELKY, NA ZÁKLADĚ ZÁZNAMŮ O DĚTECH, NAPLŇOVÁNÍ KOMPETENCÍ PODLE UKAZATELŮ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ, ÚROVEŇ DOVEDNOSTÍ A VĚDOMOSTÍ DĚTÍ ODCHÁZEJÍCÍCH DO ZÁKLADNÍ ŠKOLY, A HODNOCENÍ NAPLNĚNÍ CÍLŮ INDIVIDUÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PLÁNŮ PRO DĚTI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

PŘÍLOHY ŠVP PV

- ROČNÍ PLÁNY
- PROVOZNÍ ŘÁD
- ŠKOLNÍ ŘÁD
- TŘÍDNÍ PROGRAMY
- EVALUAČNÍ ZPRÁVY
- ANALÝZA
- ROZVRŽENÍ PŘÍMÉ VYUČOVACÍ POVINNOSTI
- DALŠÍ.....

Novela RVP PV – srpen 2016

Identifikační údaje o škole

V identifikačních údajích školy je v ŠVP třeba uvést:

- název dokumentu (Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání), může být doplněn motivačním názvem, který program;
- název školy, sídlo, případně kontakty;
- statutární zástupce, zpracovatelé programu (jména nebo pozice zpracovatelů);
- údaje o zřizovateli;
- číslo jednací;
- platnost dokumentu.

Novela RVP PV – srpen 2016

Obecná charakteristika školy

Obecná charakteristika je přehledem základních informací o mateřské škole.

- V obecné charakteristice je v ŠVP třeba uvést:
- velikost školy (kapacita školy/tříd, počet tříd, počet pracovníků);
- lokalita školy (v jakém prostředí se škola nachází);
- charakter a specifika budovy/budov.

Dále je možné uvést informace o dopravní dostupnosti školy, informace z historie apod.

Novela RVP PV – srpen 2016

Podmínky vzdělávání

- věcné podmínky;
- životospráva;
- psychosociální podmínky;
- organizace;
- řízení mateřské školy;
- personální a pedagogické zajištění;
- spoluúčast rodičů;
- podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami;
- podmínky vzdělávání dětí nadaných.

Oblast vyjadřuje konkrétní podobu jednotlivých podmínek v mateřské škole, nikoliv požadavky opsané z RVP PV. Kromě popisu současného stavu podmínek ve škole zahrnuje návrhy na další úpravu podmínek, které jsou potřebné pro zefektivnění vzdělávání, včetně časového harmonogramu pro efektivní a systematické zlepšování podmínek vzdělávání.

Novela RVP PV – srpen 2016

Organizace vzdělávání

ŠVP informuje o vnitřním uspořádání školy, organizaci vzdělávání na úrovni školy a jednotlivých tříd.

- počet tříd včetně bližší charakteristiky (z hlediska počtu dětí, jejich věku a potřeb, z hlediska uplatňovaných metod a forem práce, zaměření třídy apod.);
- pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd (věkově homogenní/heterogenní uspořádání, sourozenecké vazby, zohledňování přání rodičů apod.);
- kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy (forma zveřejnění, odpovědná osoba; není nutné uvádět konkrétní podobu kritérií – mohou se měnit);
- **v případě, že mateřská škola uskutečňuje individuální vzdělávání dle § 34b školského zákona, může v ŠVP popsat pravidla organizace tohoto vzdělávání.**

Novela RVP PV – srpen 2016

Charakteristika vzdělávacího programu

Obsahuje:

- zaměření školy (profilace školy, zaměření, přihlášení ke konkrétnímu modelu);
- dlouhodobé cíle vzdělávacího programu;
- metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány;
- popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných (včetně popisu pravidel pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP);

Novela RVP PV – srpen 2016

Vzdělávací obsah

Podstatnou součástí každého ŠVP je konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do ucelených částí, v případě předškolního vzdělávání do *integrovaných bloků*.

Obsahuje:

- hlavní smysl integrovaného bloku (záměry, respektive co přinese jeho realizace rozvoji a vzdělávání dětí; **klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny**);
- obsah integrovaného bloku (dílčí témata či obsahy).

Novela RVP PV – srpen 2016

Pokud mateřská škola nabízí dětem, popř. i jejich rodičům další služby, které probíhají mimo pravidelnou provozní dobu zařízení, mimo pracovní dobu učitelů a které jsou realizovány za úplatu (např. různé kroužky pro děti, příležitostná večerní či víkendová péče o děti, příležitostná péče o další děti – např. o sourozence, samostatné programy pro rodiče apod.), jedná se o aktivity (služby) „nadstandardní“, které nejsou součástí ŠVP a nemohou být uplatňovány na úkor jeho rozsahu a kvality.

Novela RVP PV – srpen 2016

Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Popisuje:

- oblasti autoevaluace (co se bude sledovat);
- prostředky autoevaluace (metody a techniky);
- časový plán;
- odpovědnost učitelů (kdo odpovídá za sběr dat, vyhodnocování a plán opatření pro zachování kvality, nápravu nebo další zkvalitnění v dané oblasti), popř. další pravidla.

Děkuji za pozornost.